SURINAAMSCH WEEKBLAD.

ABONNEMENT.
Voor 12 maanden. . . . . . . ƒ 10.—
„ 6 maanden. . . . . . . „ 5.50.
„ 3 maanden. . . . . . . „ 3.00.

No. 23.
ZONDAG 5 JUNIJ.
1853.

PRIJS DER ADVERTENTIËN.
Voor iedere regel . . . . . . ƒ 0.25.
behalve 75 ct. Zegelgeld, hetwelk bij elke plaatsing moet voldaan worden.

PARAMARIBO.

ADVERTENTIëN.

GODSDIENSTOEFENING bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, Woensdag Avond den 8 Mei te *half zeven* ure.

In de vergadering der afgetredene *KERKELIJKE COMMISSIE*, voor de *Hervormde Christelijke Eeredienst*, gehouden te *Paramaribo* den 5 Januarij 1853, is besloten en aangenomen: dat, geen huurder van eene Zitplaats in de kerk, het regt heeft, om zijne plaats aan een ander over te dragen, als alleen voor den nog loopenden huurtijd, welke met *ultimo December* van ieder jaar komt op te houden en dit laatste nog wel, met voorkennis van het Lid der Commissie die met de verhuring van Zitplaatsen belast is.

Namens de Kerkelijke Commissie,
B. C. VAN DEN ENDE,
Secretaris.

De *KERKELIJKE COMMISSIE* voor de *Hervormde Christelijke Eeredienst*, heeft de eer ter kennise te brengen van de Ledematen dier Gemeente, dat, van Maandag den 6n. Junij e. k. tot en met Maandag den 20sten Junij, ten huize van elk der Leden van de Commissie, alsmede ten huize van den waarnemenden Koster der Gemeente ter inzage zal liggen een voorstel houdende de grondtrekken, van een te ontwerpen Reglement voor het beheer der Kerkelijke fondsen, en de Ledematen uittenoodigen, om de bemerkingen, die zij tegen deze fundamentele bepalingen zouden willen inbrengen, bij een behoorlijk verzegeld en onderteekend geschrift te willen inzenden ten huize van den Voorzitter der Commissie.

Voorts geeft de Commissie te kennen, dat, indien gedurende het opgegevene tijdbestek geene bemerkingen zullen zijn ingekomen, deze bepalingen beschouwd zullen worden door de Gemeente te zijn goedgekeurd; — doch aan eene herziening onderworpen zullen worden in eene algemeene bijeenkomst, ingeval er door een of meer der Ledematen, eenige gewigtige bedenkingen tegen dezelven mogten worden ingebragt.

Paramaribo, den 3 Junij 1853.
PALTHE WESENHAGEN,
President.
B. C. VAN DEN ENDE,
Secretaris.

Wordt bij inschrijving aangeboden:
Het maken van *een nieuw SCHEPRAD* en do. *WATERAS* Voor de plantage *Maagdenburg*.

Nadere informatien zijn te bekomen ten kantore van B. C. VAN DEN ENDE, alwaar ook de verzegelde inschrijvings-billetten zullen worden aangenomen tot Vrijdag den 10n. Junij 1853. (8993)

Te Koop:

De GRONDEN en GEBOUWEN, alsook BANANNEN-PLANTSOENEN van de Plantage *Katwijk*.

Te bevragen ten kantore van E. VAN EMDEN. (8994)

Op Dingsdag den 14n. dezer, des morgens ten *negen* uur zal door- en ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS in veiling worden gebragt:

Een *Carambole Billardtafel*, van heden af te bezigtigen in de Sociëteit DE VEREENIGING. (8995)

H. LYON & CO.

zullen op Donderdag e. k. des morgens om 9 uur in het huis aan de *Keizerstraat*, naast den Heer M. MEIJERS, door den Vendumeester A. SALOMONS doen verkoopen, om verkooprekening te sluiten:

Extra *Madera Wijn* in achtste vaatjes, eenige dozijnen *Portwijn*, flesschen *Jamaica Rum*, 1 kist extra *zwarte Thee*, kisten *Zeep*, *Glas-* en *IJzerwerk*, Stukgoederen.

en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.

De GOEDEREN zijn een dag vóór en op den verkoopdag te bezigtigen. (8996)

Paramaribo, den 4 Junij 1853.

Op den 7n. Junij e. k. des namiddags 4 uren, zullen ten huize van den Heer J. E. SIMONS aan de *Heerenstraat*, in het openbaar worden verhuurd:

Diverse *SLAVEN*.

De Conditien dier verhuring liggen ter inzage ten kantore van Heeren Gezworen Klerken.

De tegenwoordige Huurders dier Slaven worden verzocht dezelve op de dag der verhuring des morgens ten 6 ure bij den eersten ondergeteekende te doen bezorgen.

Paramaribo, den 28 *Mei* 1853.
S. H. MORON qq.
JB. DE MIRANDA. qq.
(8997) J. DEL CASTILHO.

Wordt te koop gepresenteerd:

Een *Compleete KOFFIJ-BREEKMOLEN* met deszelfs Menarie; een en ander in de beste orde te bezigtigen op het Chirurgijns Etablissement *Montresor*.

Nadere informatien te bekomen bij den ondergeteekende.

Paramaribo, den 4 *Junij* 1853.
(8998) H. VAN BORCHAREN qq.

***Goedkoop mits à Kontant*: te bekomen bij**

J. J. P. WESSELS,

KLEEDERMAKERS BENOODIGDHEDEN,
***SIGAREN*, waaronder *Jupiter*, *Havanah*, PARFUMERIEN, w. o. opregte EAU DE COLOGNE, *Patent olie à ƒ 6* per pul**
(8999)

De ondergeteekende geeft bij deze aan het geëerd publiek te kennen, dat tengevolge zijner veelvuldige bezigheden hij heeft aangesteld tot het besturen en verrigten der werkzaamheden van den Stal *HANOVER* den Heer HOOGVLIET, met volmagt om Rijtuigen en Paarden te verhuren, Gelden te innen en verder alles wat hiertoe betrekking heeft, zoo mede om des noodig in regten te vervolgen, daar ZEd. aansprakelijk blijft voor de gelden waarvan iederen Maandag behoorlijke verantwoording moet gedaan worden, en alle te kort komingen voor ZEd. rekening zijn.

Hij betuigt wijders zijn leedwezen dat tot dus verre zich nog niemand heeft aangemeld tot het erlangen van lessen in de rijkunst, even goed als in *Europa*.

Is het niet hard voor den ondergeteekende, om na zijnen pligt voor zoover hem bekend is, als militair en burger gekweten en van zijn zuur verdiend brood, aan den vorigen Hospitaalmeester v. B. Aardappelen geleverd te hebben, welke ook behoorlijk aldaar zijn verbruikt, geene betaling daarvoor te kunnen krijgen, maar verwezen te worden naar deszelfs boedel, welke *insolvent* is verklaard, doch bekend is te zijn gesmolten in dien van . . . . !!

De ondergeteekende zal dit nader duidelijker uitleggen.

Paramaribo, den 4 *Junij* 1853.
(9000) J. H. C. WOLFF.

J. C. VISSER

heeft ontvangen: Versche Provisien en *DRANKEN*,

een partijtje Fransche BLOEMEN in doozen, **SUIKERHOEPELS, etc etc.** welke hij tegen billijke prijzen te koop aanbiedt. (9001)

Ontvangen per de laatst gearriveerde schepen bij

VOET & CO.

Eene geassorteerde partij *Manufacturen*, Heerlijke *St. Estèphe ROODEWIJN* in oxhoofden, enz.

Zij verzoeken hunne DEBITEUREN vriendelijk doch tevens dringend, om het hun verschuldigde toch ten spoedigste te voldoen, ten einde het vertrek van een der deelgenooten der Firma niet te vertragen. (9002)

Paramaribo, den 4 *Junij* 1853.

BOEKHANDEL.

Les aventures de Télémaque par Fénelon, suivies des aventures d'Aristonoüs 1 vol. in geperst linnen met goud gebonden voor schoolgebruik en prijsgeschenk à ƒ 1,50 en Leçons Choisies de Littérature et de morale par Noël et de la Place, nouvelle édition, voor schoolgebruik à 50 Cents.

HH. Onderwijzers genieten

15 PCT. RABAT.

Bloemenspraak voor Dames in carton à ƒ 1,10, nieuwe Hervormde Kerkboeken, Idem voor de Evang. Luth. en R. Catholijken, SPEELKAARTEN, Boekbinders VERNIS in halve flesschen.

LEESBIBLIOTHEEK.

Ter perse ligt het 2 Supplement op de nieuwe Alphabetische Catalogus, loopende tot numero 3838 en zal binnen eenige dagen voor HH. Geabonneerden *gratis* te bekomen zijn.

De prijs voor 12 Abonnement is ƒ 14.

(9003) W. E. R. WINKELS.

HET WEEKBLAD.

PARAMARIBO, 4 JUNIJ 1853.

Onder de tegemoetkomingen waarop onze handelsstand, billijke en regtmatige aanspraak mag maken, kan zeker gerekend worden, de vaststelling van bepalingen, waarbij het vervoer hunner goederen, aan een matig tarief onderworpen, en zij gevrijwaard worden tegen de zoo verbazend opgevoerd wordende arbeidsloonen, welke de sjouwers en voerlieden hun naar verkiezen afeischen. En in de daad, deze grieve is zoo juist, dat het wel te verwonderen is, dat deze zaak niet eerder behoorlijk is geregeld geworden. Terwijl in de naburige kolonie Britsch Guijana, daaromtrent verordeningen zijn daargesteld, en in het belang van het algemeen en in dat der sjouwers en voerlieden, missen wij alhier ten eenenmale eenige wettelijke regeling dezer aangelegenheid, daar toch de Publ. van 11 Maart 1817 (G. B. No. 8) waarbij dit onderwerp behandeld werd tot nu toe buiten werking is gebleven, en de nakoming derzelve nimmer gehandhaafd is. Het valt niet te ontkennen, dat een ieder en in het bijzonder onze handelaren, het onaangename hiervan in ruime mate ondervinden, en dat in den laatsten tijd vooral dit kwaad dermate is toegenomen, dat men om zijne goederen vervoerd te krijgen niet alleen onmatig hooge loonen moet betalen, maar zich zelfs menige lompe bejegening getroosten. Onze sjouwers en voerlieden, meestal slaven, bepalen zelve onderling hunne prijzen en weten door zich allen eendragtiglijk daaraan te houden, dezelve ook te erlangen, want er blijft hier geene andere keus over, dan zijne waren aan eene zware regenbui blootgesteld of door eene te drukkende hitte bedorven te zien. Het is mede ontegenzeggelijk waar dat dit slag volk van dag tot dag onbeschofter wordt, hetgeen wij meenen voornamelijk te mogen toeschrijven aan hunnen dagelijkschen omgang aan boord der vreemde schepen ter reede, alwaar heel ligt denkbeelden kunnen opgedaan worden, voor het bestaan onzer maatschappij in de tegenwoordige omstandigheden, ten hoogste gevaarlijk te achten. — Wij twijfelen niet of er zouden wel genoegzame vrije lieden, als vaste sjouwers te verkrijgen zijn, zoo deze slechts tegen de overgroote mededinging van slaven beschermd werden, terwijl zoodoende mede zoude worden bijgedragen om deze menschen van hunne verkeerde geene soort van arbeid als hun niet passende te doen beschouwen. — Het is hopen dat dit bezwaar onzer handelaren ter regter plaatse de noodige belangstelling ondervinde, en zij weldra verlost worden, van de willekeurige afpersingen en onheusche bejegeningen der sjouwers en voerlieden, waaraan zij maar al te zeer zijn blootgesteld.

De *Berbice Gazette* van den 23 Mei ll. behelst het volgende:

Het doet ons leed te vermelden, dat zestien Indianen, zoo mannen, vrouwen als kinderen, aan of digt bij eene kreek, eenen aanmerkelijken afstand de Berbice-rivier op gevestigd, wreedaardig zijn vermoord geworden. Men veronderstelt, doch op welke gronden hebben wij niet vernomen, dat deze moord in het groot, door Indianen van Demerarij gepleegd is. Het nieuws werd dezen morgen in de stad vernomen en de Opzigter der Rivieren en Kreeken van dit district is onmiddelijk zonder tijd verlies naar de plaats vertrokken, ten einde een onderzoek in deze zaak te doen.

DE CHOLERA TE JAMAICA.

(Vervolg van No. 21.)

Onder de plaatselijke oorzaken, welke tot deze buitengewone sterfte bijdroegen, beschouwt Dr. MILROY de voornaamste te zijn; de zwampige en ongezonde grond, welke zoo dikwijls tot de vestiging van dorpen gekozen is, terwijl er zich betrekkelijk gezonde plaatsen in de nabijheid bevinden, de vochtige en dampige toestand der hutten, het gebrek derzelve aan ventilatie, derzelver overbevolktheid, de opeenhooping van vuilnis, binnen en rondom dezelve; het volslagen gemis van afleiding en loozing, of zelfs eene stelselmatige wijze om de straten rein te houden; het gestadige gebrek aan water: de algemeene behoefte aan eene veilige en geschikte plaats tot berging van het uitschot der stad; de gestadige groote opeenhoopingen mest en ander vuilnis op de erven der huizen en in de nabijheid der straten, en den staat der begraafplaatsen. Deze ongemakken worden zeer verzwaard door den ongezonden aard van het voedsel van het volk, en deszelfs algemeene hulpeloosheid in menige gedeelten van het eiland.

De Board kleeft de meening aan, dat welk een bezwaar er ook bestaan moge om eenige dezer rampen te herstellen, andere evenwel klaarblijkelijk eene verplaatsing of materiele wijziging toelaten. Er zijn, daarenboven, verscheidene bijzondere omstandigheden, welke door de betreurenswaardige gebeurtenissen der laatste bezoeking, op eene pijnlijke wijze op den voorg[illegible] zijn gesteld en waarop de Board ernstig de aandacht van Harer Majesteits Secretaris voor de Kolonien zoowel als die der plaatselijke wetgeving zoude willen vestigen.

1. Het eerste punt dat eene dringende overweging vereischt, is het middel om het eiland geneeskundige hulp te verschaffen, en wel in het bijzonder aan deszelfs landbouwende districten. Het is klaar dat gedurende de laatste bezoeking eene groote menigte volks omkwam, zonder eenige geneeskundige hulp hoegenaamd bekomen te hebben. Door dit gansche rapport wordt gestadig opgegeven, dat waar de ziekte den kwaadaardigsten aard had en de sterfgevallen dagelijks, bijna in elk huis plaats vonden, er geen geneeskundige nabij of te verkrijgen was. In een geval; bij voorbeeld, in een district hetwelk van 20,000 tot 25,000 zielen bevat, over eene uitgestrektheid lands van over de duizend vierkante mijlen verspreid, is er niet één geneeskundige of ziekenhuis, noch eenig ander middel om zich medicijnen te verschaffen. In dit bijzonder geval stierven minstens twee derde dergenen, welke aangetast waren.

De Board neemt er evenwel genoegen mede, dat de geneeskundige dienst daargesteld tot wering van dezen vreesselijken staat van zaken van eenen preventieven aard zij, en gelijkstaande met die, voorgesteld onder de maatregelen van den Board, met betrekking tot den aard en de pligten der officieren van gezondheid. Worden er onder het geneeskundig oppertoezigt geene middelen genomen om het uitbreken der ziekte voor te komen, zoo zonden de resultaten niets beter zijn, dan die te Warschau verkregen, alwaar — ofschoon er eene verbazende uitgave gedaan was, tot aanschaffing van geneeskundige hulpmiddelen, nogtans die hulp niet aan het volk gebragt werd, maar het volk daarentegen gelaten om daarnaar aanzoek te doen, zoo als zij zelven dachten dezelve noodig te hebben, bevonden is, dat zij nimmer daarnaar vroegen, alvorens het te laat was, — dat is, niet eerder dan wanneer de ziekte zoo ver de overhand genomen had, dat geene geneesmiddelen meer baten konden. Deze ziekte kan alleen met goed gevolg behandeld worden, door dezelve in haren waarschuwenden staat aan te grijpen, en naar dien staat moet men zoeken in de localiteiten en huizen, alwaar dezelve heerschende of dreigende is.

Op gelijke wijze bestaat de eenige weg om het verschrikkelijke verlies van levens te keer te gaan, hetwelk sedert de meeste der laatste jaren tengevolge der periodieke terugkeering van epidemische kinderpokken, gestadig is ondervonden, in de toepassing van het preventieve middel de vaccinatie aan de gansche bevolking, en in de aanwending van dit geneesmiddel met al die zorg, welke de ondervinding als volstrekt noodzakelijk heeft aangewezen, om daarvan zeker te zijn.

Inmiddels wenscht de Board de aandacht te vestigen op de daadzaak, dat het gebrek aan geneeskundige dienst in deze Kolonie, sedert verscheidene jaren allengskens is toegenomen en nog toeneemt. Zoo wordt vermeld dat in de parochij van St. Andrew's, met eene oppervlakte van 240 vierkante mijlen en eene bevolking van 20,000 zielen, er vroeger zeven gevestigde geneesheeren waren, allen respectievelijk in hunne betrekking gebruikt wordende, maar dat er nu maar één aanwezig is.

Van de vier geneesheeren te Dorothij, hebben drie het eiland verlaten, niet in staat zijnde een bestaan te vinden, terwijl de vierde zonder eenen penning, zoo niet met schulden beladen, overleden is. Het schijnt in alle gevallen te moeten toegegeven worden dat deze verstokenheid van geneeskundige hulp in den tegenwoordigen toestand der Kolonie eene der ernstigste maatschappelijke kwalen is, en dat er niet het minste vooruitzigt bestaat dit kwaad zonder tusschenkomst der wetgeving te verhelpen. Het wordt derhalve eene kwestie van het hoogste gewigt om te bepalen op welke wijze dit ten meesten nutte der bevolking en met het minste gevaar van mislukking te bewerkstelligen. Na eene zinspeling op de verwerping der Dispensarij Act, eene maatregel door de plaatselijke wetgeving in 1846 aangenomen om aan deze moeijelijkheid het hoofd te bieden, meldt Dr. MILROY wijders dat geen onderwerp zoowel gedurende zijn gansche verblijf op het eiland als sedert zijn vertrek van daar, zijne gedachten meer bezig hield.

» Volgens gedaan onderzoek," zegt hij, » in elke parochij bij de verstandigste ingezetenen, met inbegrip der planters, geneeskundigen, godsdienstleeraren en kooplieden, komen de twee volgende stellingen mij voor, hieruit af te leiden te zijn, t. w.: 1. dat de negerbevolking, met derzelver tegenwoordige gevoelens van gestadige onverschilligheid betrekkelijk haar eigen leven, en hare algemeene belangeloosheid in het leven harer betrekkingen en vrienden, naar geene geneeskundige hulp aanzoek zal doen zoo zij daarvoor op den tijd betalen moet; en 2. dat zij volkomen in staat is daarvoor te betalen, indien zij verlangt te arbeiden en het loon te verdienen, dat ten allen tijde voor haar verkrijgbaar is.

» Het was tengevolge eener beschouwing dezer twee stellingen, dat ik er toe kwam, de aanneming van eene bijzondere en directie belasting op alle klassen der gemeente, van af de hoogste tot de laagste aan te bevelen, met inzigt om een doelmatig plan tot verschaffing van geneeskundige hulp aan de arbeidende bevolking, ten uitvoer te brengen. Is het wenschelijk, merkte ik aan, dat het volk gevoelen zoude, aanspraak op geneeskundige hulp voor zich en hunne familien in ziekte te kunnen maken; — dat het geene weldaad is welke hun verleend wordt, maar een eisch waartoe zij geregtigd zijn — dan schijnt de in te slagen weg mij duidelijk, te zijn, — het regt dat geeischt wordt, legt de vervulling van eenen pligt op welke nagekomen is. De gestadige oefening van zulk een gevoelen zal daarenboven niet zonder uitwerksel zijn, daar dit den geest des negers trapsgewijze zal gewennen, juistere inzigten der wederkeerige verpligtingen en voorregten van de beschaafde leven te hebben.

» Al mijne volgende onderzoekingen en opmerkingen hebben alleen gestrekt om de toen uitgedrukte meening te versterken."

GEMENGDE BERIGTEN.

Uit 's Gravenhage wordt dd. 26 April gemeld:

De vertegenwoordigers der buitenlandsche mogendheden, in deze residentie verblijf houdende, hebben allen, in de afgeloopene week, hunne opwachting gemaakt bij de afgetredene ministers. De Fransche gezant, baron D'ANDRÉ, heeft hierop alleen eene uitzondering gemaakt. Dit is des te opmerkelijker, als men in aanmerking neemt, dat de gezant van den keizer der Franschen het ontslag en de vervanging van het ministerie *reeds des ochtends ten 10 ure van den 19den dezer naar Parijs heeft gezeind*, ofschoon de afgetredene ministers en het publiek hun ontslag eerst *des avonds* vernamen.

— Uit Engeland wordt gemeld:

Blijkens een openbaar gemaakt verslag van de maatschappij tot redding van schipbreukelingen, is het getal der gedurende de laatste 12 maanden aan de kusten van Groot-Brittannie en Ierland verongelukte schepen grooter geweest dan ooit te voren. Tot nu onlangs had men het jaar 1851 voor het rampvolste gehouden, dewijl in den loop van hetzelve 701 schepen zijn vergaan. Door het jongst verloopen jaar wordt het echter in de schaduw gesteld, aangezien in die tijdsruimte, volgens officiele berigten, niet minder dan 1100 schepen geheel of gedeeltelijk zijn verbrijzeld, waarbij tevens nagenoeg 900 menschen het leven hebben verloren. Het verderfelijkst was de tweede helft van Oct. en het begin van Nov., zijnde in 30 dagen tijds 200 vaartuigen vergaan of beschadigd en 217 menschen omgekomen. Een bijzonder hevige storm, die onze stranden met de overblijfselen van verongelukte schepen bezaaide, had 26 Dec. plaats.

— Het staatkundige nieuws uit Washington was van weinig beteekenis. De Heer SOULE was benoemd tot gezant in Spanje; het gezantschap in Engeland zoude aan de HH. BUCHANAN of BENTON worden opgedragen. De terugroeping der Japansche expeditie was officieel tegengesproken. Men verzekerde, dat de zaak van San Juan de Nicaragua (Greytown) geheel was vereffend. In California was de stad Weaverville door brand vernield; de schade werd op 100,000 doll. geschat. Te New-Orleans was weder voor 2 millioen doll. aan stofgoud uit San Francisco aangevoerd. Nabij die plaats was eene stoomboot vergaan, doch de 600 passagiers, die zich aan boord bevonden, werden gered. De mijnen bleven veel opleveren. Ook in Oregon waren rijke goudmijnen ontdekt. Uit Mexico had men dd. 21 Maart vernomen, dat op den 17den de stemming over de presidentkeuze had plaats gehad, als wanneer SANTA ANNA in behoorlijken vorm tot president der republiek werd verkozen. Volgens een gerucht zoude SANTA ANNA wenschen Mexico als een onderkoningschap te herstellen. Men wilde weten, dat in de laatste tijden honderde slaven op Cuba waren aan land gebragt.

— Op den 23sten Maart heeft in de golf van

Mexico het volgende voorval plaats gehad: De stoomschepen Neptune en Farmer, te gelijk van Houston naar Galveston vertrokken, spanden alle krachten in, om elkander voorbij te stoomen. Omtrent ten elf ure in den avond sloeg de Farmer, door het springen van den ketel, in het gezigt van Galveston, uiteen. De Neptune, die haar op korten afstand volgde, verminderde oogenblikkelijk hare snelheid, ten einde, zoo mogelijk, de ongelukkige bemanning en de passagiers te redden. Hiermede verliep een groot uur. Van de 50 passagiers van de Farmer, zijn er bijna 30 op eene ellendige wijze om het leven gekomen. De kapitein en bijna al de officieren hebben bij deze ramp hunnen dood gevonden. Eenige oogenblikken vóór de uitbarsting had een der passagiers den kapitein nog zijne vermetelheid en ligtzinnigheid verweten, en hem bedreigd, over hem te zullen klagen. Aan boord bevonden zich ook vele vrouwen, welke allen gered zijn. Ook de voormalige gouverneur Wood bevond zich op de Farmer, doch deze had zich eenige oogenblikken vóór het springen van den ketel aan boord van de Neptune begeven.

— Uit Dillenburg in Nassau melden de Duitsche bladen het volgende: »Dezer dagen waren wij hier getuige van het eerste geval der bediening van den doop door dwangmiddelen. Den alhier gevestigden timmerman *Christ*, die een ijverig aanhanger van de secte der baptisten is, was onlangs een kind geboren; hetwelk hij in weerwil van alle vermaningen en bedreigingen der kerkelijke overheid niet wilde laten doopen. Verscheidene weken verliepen en alle middelen bleven vruchteloos, totdat eindelijk de deken *Klein* zich, vergezeld door den kerkedienaar, naar de woning van *Christ* begaf, om de heilige handeling ook zonder toestemming van den vader te verrigten. Deze verzette zich echter daartegen, terwijl hij zijn kind in de armen hield en den deken door het aanhalen van bijbelplaatsen trachtte te overtuigen dat men alleen volwassenen behoorde te doopen. Daar de geestelijke inzag dat het doel hier alleen door aanwending van wettelijke dwangmiddelen te bereiken zou zijn, zoo deed hij door den kerkedienaar eenen landjager of gendarme ontbieden, die den vader aan de regterlijke magt overleverde. Hij werd naar de gevangenis gebragt, maar later, nadat de doop had plaats gehad, weder vrijgelaten."

INGEZONDEN STUKKEN.

EEN WOORDJE AAN DE LEDEMATEN DER HERVORMDE CHRISTELIJKE GEMEENTE TE PARAMARIBO.

Ruim 3000 zijt gij in getal en ter naauwernood zoude men dit kunnen opmaken, uit het aanwezige aantal leden bij Uwe vergaderingen tegenwoordig zijnde. — Waaraan is dit toch toe te schrijven? Gaan Uwe Kerkelijke belangen U zoo weinig ter harte of meent gij door eene lijdelijke berusting in de verrigtingen van eenige weinigen, dezelve te behartigen? Dan dwaalt gij, Broeders, en in Uw eigen belang raad ik U aan, wijzer te zijn. Uwe regten kunt en moet gij immer op eene betamelijke wijze in de weinige Kerkvergaderingen doen gelden, zoo niet, — wat baat het U dan, dat lenge volge Uwer wenschen eene verandering heeft plaats gehad? Verschijnt trouw in die byeenkomsten, geeft op gepaste wijze Uwe bezwaren tegen het een of ander te kennen en gij zult zien, dat men dezelve regtmatig zijnde, gereedelijk zal instemmen. Verzuimt gij dit, — wijt het U zelven dan, dat er bepalingen tegen Uwen zin aangenomen worden. — *Een half woord* zij U genoeg!

Een lidmaat der Hervormde Gemeente.

DE TAFELDANS.

Op het ruime veld, dat den mensch in de geheimen der natuur, in de afscheiding tusschen den geest en de stof, ter onderzoek wordt aangeboden, komen dikwijls raadselachtige verschijnselen voor, welke een tijd lang de algemeene aandacht bezig houden, doch weldra weder worden opgegeven, omdat zij tot geen bevredigend resultaat leiden. Zóó worden thans weder in Duitschland nieuwe proeven genomen van eene geheel vreemde soort en welke men met den naam van tafeldans bestempelt. Deze proefneming bestaat in het volgende:

Een gezelschap zet zich aan eene tafel en legt de handen vlak en zacht op het blad, in dier voege, dat de pink van de regterhand des eenen persoons, die der linkerhand zijns buurmans bedekt, waardoor een keten gevormd wordt, welke aan eenen electrischen stroom vrije werking door handen, armen en borst laat. Daarbij moet men zorgvuldig vermijden de tafel met de voeten en zijnen buurman met de kleederen aan te raken. Na een geduldig wachten gedurende een kwartier, een half uur, dikwijls ook langer, wordt in het blad der tafel zekere ligte golvende beweging zigtbaar, welke, zich aan de pooten mededeelende, langzamerhand al sneller en sneller wordt, en eindelijk, wanneer de kracht sterk genoeg is, tot eene draaijing der tafel om zich zelve (meestal van de linker- naar de regterzijde) overslaat. Bij tafels met één enkelen zwaren voet heeft deze ronddraaijing natuurlijker spoediger plaats dan bij eene met vier pooten. Wordt de keten op de eene of andere wijze verbroken, dan houdt de beweging zeer spoedig, en wanneer op een gegeven teeken alle handen te gelijk loslaten, onmiddellijk op. De personen, die de proeve nemen, moeten de tafel in hare ronddraaijende beweging volgen, zonder de handen van elkander te verwijderen, daar anders de electrische keten verbroken wordt. Overigens moet deze proefneming vrij moeijelijk en hoogst onaangenaam zijn, wanneer, gelijk somwijlen gebeurt, de tafel gelijk een wild paard begint te stooten en zelfs sommigen der proefnemers op de teenen valt.

Een ooggetuige geeft in de *Weser Zeitung* het volgende verhaal van eene proefneming, welke te Bremen heeft plaats gehad: Zes jonge lieden hadden aan eene tafel plaats genomen en de handen op de boven omschrevene wijze op dezelve gelegd. Aanvankelijk sprak en schertste men vrolijk onder elkander, doch langzamerhand maakte dit voor eenen ernstigen gespannen toestand plaats. De zitting had reeds ongeveer vijf-en-dertig à veertig minuten geduurd, toen nu eens door dezen dan door genen der aanzittende personen verzekerd werd, dat de tafel zich in beweging zette. Inderdaad liet zich een knetteren hooren als van aan hitte blootgesteld hout; onmiddellijk daarna stonden de gezamenlijke personen van hunne zitplaatsen op, daar de tafel zich, naar zij zeiden, in beweging stelde. De tafel, op welke de verbondene handen steeds rustten, scheen werkelijk door eene voortstuwende kracht gedreven te worden; de zes personen volgden die beweging, terwijl zij moeite hadden de handen niet te verroeren. Nu eens hield de beweging op, dan weder begon zij op nieuw en eindelijk draaide de tafel zoo snel om, dat het medewerkend personeel naauwelijks in goede orde konde volgen.

Dezelfde persoon spreekt van eene andere proefneming, waarbij hij zelf medewerkt, en geeft daarvan de volgende beschrijving: Ofschoon ze niet volkomen gelukte, stelde het mij echter in de gelegenheid waarnemingen te doen, welke misschien tot opheldering van het oogenschijnlijke raadsel kunnen dienen. Nadat wij op de voorgeschrevene wijze de handen eenigen tijd op eene speeltafel gehouden hadden, zóó dat de pink der linker hand onder die der regter hand van mijnen buurman rustte, gevoelde ik eene ligte strooming door den kleinen vinger der linkerhand, welke zich langzamerhand tot aan den ellenboog uitbreidde, terwijl de regterhand als lood op de tafel lag, en ik eerst in de muis der hand daarna in de pink eene neiging gevoelde als wilde ik de tafel ineendrukken. Later veranderde deze gewaarwording in eene geregelde instrooming in de linkerhand en het onderste gedeelte van den arm, waarop steeds eene uitstrooming in dezelfde ligchaamsdeelen aan de regterzijde, volgde. Ik veranderde eenige malen de rigting van mijnen arm, ofschoon niet die der hand, doch de strooming bleef dezelfde en verminderde zelfs nog in kracht. Daarbij ontwaarde ik een voortstuwend gevoel en eene drukking van de linker- naar de regterhand, zoodat ik meende, dat wanneer later de tafel in beweging geraakte, dit in die rigting zou moeten geschieden.

Dit was evenwel het geval niet; na verloop van drie vierde uurs hield de voortstuwende aandrang op en werd vervangen door eene krampachtige kromming der regterhand, zoodat alleen de toppen der vingers en van den duim op de tafel vastgeklemd bleven. De afwisselende uit- en instrooming in beide armen verloor haar hevig karakter; de vast op de tafel geklemde linkerhand zoog steeds een hoewel zachteren electrischen stroom, in; de regter-beneden-arm begon daarentegen trillend te beven en de hand deed op de platte mahonijhouten tafel een gedruisch ontstaan, veel overeenkomende met de wrijving van een natten vinger op eene gladde oppervlakte. Reeds meende men dat de tafel zich in beweging stelde, daar zich reeds eene ligte kraking van het hout deed hooren. Daartoe wilde het intusschen niet komen, hetzij dat de gevorderde electrische kracht niet voldoende was, hetzij dat eene der proenemers de op het blad der tafel liggende hand verschoven of niet goed gehouden had. Deze fout werd eerst na dat wij ½ uurs bezig waren ontdekt en verbeterd, waarna in mijnen regterarm eene geweldige aandoening ontstond, die in eene trillende pijnlijke beweging veranderde. Ik hield echter nog een kwartier uurs vol, toen bij mijnen buurman dezelfde gewaarwordingen ontstonden, terwijl anderen in het geheel niets of slechts eene geringe trekking der spieren gevoelden. Eindelijk meende ik bij deze heftige trillingen des regterarms eene tegenovergestelde werking te bespeuren van de drukking, welke de stroom onzer keten op de tafel te weeg bragt. De linkerhand schoof niet meer naar de regterzijde, maar, ofschoon de electrieke stroom steeds van de linker naar den regter kant bleef loopen, werd de drukking meer eene nederwaartsche, de hand kwam in trillende botsing met de tafel, welke eene ligte beweging van de regter- naar de linkerzijde begon te ondervinden. Ofschoon deze verschijnselen zich slechts bij mij in zulk een sterken graad openbaarden, zoodat de tafel slechts door de werking mijner handen in beweging geraakte, was het toch duidelijk, dat de beweging sneller zoude geweest zijn, indien wij met de proefneming waren voortgegaan.

Ik zal het onbeslist laten, welke oorzaak den goeden uitslag deed falen en kom alleenlijk tot de slotsom, dat in de eerste plaats een electrische stroom door de ketenvormige verbinding van verscheidene personen verwekt wordt; en ten tweede, dat de electrische kracht zich verzamelt in de vlak uitgespreide hand, waardoor de tafel in eene trillende beweging gebragt wordt.

Na de proeve, en zelfs den volgenden dag, moesten verscheidene personen, die zich daaraan onderworpen hadden, een onaangenaam gevoel bespeurd hebben. Doch dit mag met grond worden toegeschreven aan de gedwongen houding van de armen en handen, somtijds een uur achtereen zonder van positie te veranderen. Anderen daarentegen hebben de proeven verscheidene dagen achtervolgens genomen, zonder eenig onaangenaam gevoel te bespeuren. Het schijnt geheel onverschillig, welke tafel voor de operatie gekozen wordt, mits zij slechts van hout zij. Van proeven met marmeren en ijzeren tafels is tot dus ver niets bekend. Behalve grijsaards en kinderen kunnen personen van elken leeftijd de proeve nemen.

In verscheidene andere steden van Duitschland, als te Altenburg, Bonn, Hof, Neurenberg, Leipzig, Weenen en andere plaatsen hebben dergelijke proefnemingen plaats gehad, allen met meer of minder goed gevolg. Gelijk gezegd is, doet de keuze der tafel niets ter zake. Eene hoofdzaak is, dat de aanzittende personen met elkander in geene andere aanraking komen dan door de pink; zij mogen elkander niet met de kleederen en de pooten der tafel ook niet met de voeten aanraken. Wanneer de keten goed gesloten is, en de proefnemenden genoegzaam geduld bezitten, bereikt men, naar luid der ontvangen berigten, vrij zeker het belangwekkend resultaat, een onbezield voorwerp in de boven omschreven wijze in beweging te brengen en als het ware te bezielen.

Wat men nu ook over dit nieuwe wondervolle verschijnsel denken moge, zeker is het, dat alle berigten dienaangaande op hetzelfde nederkomen. De tijd zal moeten leeren, in hoeverre zij waarheid bevatten.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 30n., Mei, de kol. schoener Henriette Elisabeth, kapt. J. F. Meijer, van Demerarij.
Idem, de Eng. schoener Ladij of the Night, kapt. V. Bartoccini, van Berbice.
Den 1sten Junij, de Eng. brik William Allen, kapt. A. G. Troop, van St. John, (Nieuw Brunswick.)
Idem, de Eng. schoener Corsair, kapt. N. Vesey, van Berbice.
Idem, het schip de Goede Vrede, kapt. J H. Witt
Idem, het schip Anna en Arnoldina, kapt. D. H. van Wijk.
Den 2den, het schip Johannis Hermanus, kapt. J. B. Wijgers.
Den 4den. het schip Suriname, kapt. P. Reintjes,
Idem, het schip Jeantine, kapt. J. Eefting.
Idem, het schip Elisabeth, Kapt. Haverbult.
Allen van Amsterdam.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het schip de Goede Vrede: de Heer F. T. R Brusch en Echtg. en Mej. F. Neumann.
Met het schip Johannis Hermanus: de Heeren C. F. J. Cranz, Echtg. en 2 kinderen, J. G. Stanke en Echtg. en Mej. H. J. Scheen.
Met het schip Suriname: Mevr. T. B van Thienen van Idsinga, kind en jufvrouw van gezelschap, de WelEd. Gestr. Heer J. F. Cassa, de Heeren G. D. Visser, Echtgenoot en vier kinderen, .. van Boom.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip Caspar de Robles, kapt. Parma. — Adres bij H. C. Levij.

Prijzen der Producten.

Bij inschrijving verkocht.

Kakao.

Den 31sten Mei, van pl. Concordia, 58 balen, à 17,26 c.

Katoen.

Idem, van pl. Waterloo, 12 balen schoone, à 31,5 c.
Den 4den, van pl. Esthersrust, 2 balen Sea Isl. schoone, 7 dito ordinaire dito en 10 dito St. Martin dito, à 35,63 c.

Suiker:

Den 1sten dezer, van pl. de Dageraad, p. m. 41 vaten, à 7,06 c.

BURGERLIJKEN STAND.

Op den 3 Junij zijn in ondertrouw opgenomen: Johannes Paulus Berckenhorst en Hermina Josina Noord.

Van den 30n. Mei tot den 4n. Junij zijn alhier ingeschreven, als overleden:
Den 30sten, Johanna Jacoba Ling, circa 4 m.
Den 2den, Charlotte Stapelbroek, 78 jaren.
Den 4den, Johanna Christina Sophia van der Kamp wed. J. C. Treheen, 57 jaren.

Publieke Veilingen.

Door- en ten huize van den Vendumeester A. Salomons.
Dingsdag, den 31 Mei 1853.
Het Huis en Erf, aan de Steenbakkerijstraat, La. C No. 189; aankomende den boedel Maria D'Avilaar. — *f* 1000. — Opgehouden.
Twee derde aandeelen in het Huis verdeeld in twee kamers met het Erf aan de Burenstraat, La. D No. 119, aangekomen hebbende den boedel Rebijn Mendes. — *f* 200. — A. M. Robles.

Binnenlandsche berigten.

POST-KNTOOR

Op *Morgen* den 6den dezer, des namiddags ten 4 ure, zullende via *Nickerie* naar *Demerarij* te verzenden Brievenpakketten worden gesloten.
Paramaribo, den 5 Junij 1853.

AANZOEK VOOR VRIJGEVING.

Den 27sten Mei 1853.

Van het slavenkind *Hendrik-Constan*, geboren 1851, zoon van *Christina*; toebehoorende voor den vrijdom aan L. A. Ogel.
Van den slaaf *Maniele*, geboren in 1806, waarvan de moeder onbekend is; toebehoorende voor den vrijdom aan H. J. Kootwijk.

Den 3den Junij.

Van de slaven: *Carolina*, geboren in 1832, en *Henry*, geboren in 1837, beide kinderen van *Prinzes* of *Affie*; toebehoorende aan den boedel C. F. van Bitscher.
Van den slaaf *Johannes* of *Jauw*, geboren in 1813, waarvan de moeder onbekend is; toebehoorende voor den vrijdom aan J. Gomperts Jz.
Van de slavin *Catharina*, geboren in 1827, waarvan de moeder onbekend is; toebehoorende voor den vrijdom aan A. J. Polak nom. ux.
Van het slavenkind *Cornelis*, geboren in 1850, zoon van *Mietje*; toebehoorende voor den vrijdom aan J. Haan.
Van de slavin *Catharina*, geboren in 1801, waarvan de moeder onbekend is; toebehoorende aan D. D. Graskamp.

Paramaribo, den 1 Junij 1853.

Bij Gouvernements-resolutie van den 1n. dezer maand No. 784, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, *provisioneel* tot *Lid van den Kolonialen Raad*, in plaats van den Heer A. A. Gehrels, benoemd, de Heer Mr. G. J. A. Bosch Reitz; met opdragt tevens aan hem van het Heemraadschap der divisie *Para*.

Paramaribo, den 3 Junij 1853.

Bij Gouvernements-resolutie van den 2n. dezer maand No. 793, is, onder de nadere goedkeuring des Konings:
1. Op het daartoe gedaan verzoek van Mejufvrouw J. E. F. Steglich (sedert gehuwd met den Heer H. G. Beverleij), aan haar *eervol* ontslag verleend als *Stads-Onderwijzeres*; — en
2. Tot STADS-ONDERWIJZERES, *provisioneel* voor den tijd van *twaalf* maanden benoemd, Mejufvrouw Anna Maria Loth, School-Onderwijzeres van den 3n. rang.

Transporten.

Den 25sten Mei 1853. A C. Dahle voor zijn minderjarig kind Jacobus Theodorus Dahle aan W. E. Ruhmann, van den Buitengrond *Vaderszorg*, gelegen aan den Rijweg van *Kwatta*, thans bekend onder 2e. Buitenwijk No. 15, O. W. La. D No. 12.
Paramaribo, den 25 Mei 1853.

CORRESPONDENTIE.

Het stuk van Q. kan alleen als advertentie worden opgenomen.
Dat van J. — behoeft vele wijzigingen.
Wij leggen dezelve ter zijde.

Gedrukt bij A. L. C. DE RANDAMIE.